

DOBROGEA JUNĂ

DOBROGEA DOBROGENILOR
Director Proprietar C. M. SARRY

APARE ZILNIC

Redacția și Administrația: CONSTANȚA, Str. Școlii Vămor, 27.
Abonamentul cu echipament cultural: un an 600 lei, 6 luni 300 lei.
Pentru Anunțuri și Inserții Indent — Recunoaște și inserții după tarif.

15 August 1936

de: Amiral EUSTATIU

Intreaga viață a omului este o luptă pentru bine și mai bine.

Marinarii bătrâni, cari au luat parte la începuturile marinei de război, văd cu mulțumire cum urmașii lor continuă lupta pentru armata de apă a țării. E înburător faptul că și guvernele au început să simtă nevoia unei apărări întregi pe apă și Liga Navală răspunde din belșug aceste idei, care cu încetul cuprind sufletul Națiunii.

Astăzi, Marina de război ca și cea comercială sunt oarecum la ordinea zilei.

Anul acesta, la 15 August — Patronul Marinei de război — care se serbează în fiecare an la Constanța, are marea însemnătate că se face și botezul primului submarin „DELFINUL”.

Serbarea are loc în prezența M. S. Regelui, ocrotitorul Marinei, care a dat impulsul pe care țara și marinarii îl așteaptă de mult.

Am datoria să arăt celor cari nu știu — și sunt mulți — că încă din 1911 s'a organizat la Constanța „Yacht Clubul Român”, începutul Ligii Navale de azi, sub președinția A. S. R. Principesa Maria, actuala Regină-Mamă.

Comitetul era compus din inginerii Venert, Canănaș și Grigorescu, comandorii Negru Nicolae și Mihailescu, George Diamandi și Alexandru Davila, membru de onoare — Comandantul Inspector General al Marinei.

La 1914, Marina a adresat Ministerului de război un apel către Națiune pentru organizarea unei puteri navale pe Mare, când nu aveam decât vechile și cunoscutele bastimente-școală „Mircea” și „Elisabeta”.

Apelul a fost însușit de Ministerul de război și aprobat de către Consiliul de Miniștri.

S'au format îndată în întreaga țară Comitete sub președinția d-nei Ecaterina G. Cantacuzino, româncă de inimă care și astăzi este în capul atâtor comitete naționale. Sa-i aducem și cu această ocaziune prinosul nostru de recunoștință pentru tot ce a făcut și continuă să facă pentru țară și neam.

La finele lunii Mai 1914 Președintele Consiliului de Miniștri și Ministrul de război cer d-nei președintă Cantacuzino să trimită suma colectată până atunci, în vederea comenzii unui submarin pentru Flota Națională.

La 15 Iunie acel an d-na Cantacuzino trimite în numerar cu actele legale, suma de 2.603.366 lei, în afară de 176.769 lei colectați de ziarul „Universul”, sumă ce se găsea în pastrarea aceluia ziar.

Submarinul a fost comandat. A venit războiul și totul a rămas baltă.

Marinarii noștri nu s'au lăsat și astăzi avem în apele noastre primul submarin „DELFINUL”, care va servi ca școală pentru cele trei grupe de câte trei submarine, necesare puterii noastre maritime.

Cu credința în Dumnezeu și cu sprijinul M. S. Regelui Carol II, Marina de război își va întregi programul său naval, așa cum cer nevoile țării.

Vasile A. Mastero

de C. D. BĂLĂNICĂ

Dreptatea este a celui mai tare. Adevăr sfânt și care astăzi, mai mult ca ori când, să ne dea de gândit și cuprinsul lui să ne fie mereu prezent, în minte.

Bireștori în 1878, pierdem cele 3 județe din sudul Basarabiei. Pagină de istorie simplă, totuși neluștească, că pornind în război, cu inima largă și voie bună, după biruință, să te alegi cu teritoriul țării cucerite. S'a răzvrătit care cum a putut și din Ismail, ca floarea de pădure, au plecat Holban, Bădărău, Coiciu, Oancii și toți mocșii, și mulți alții, mușii de tot și între ei și Vasile A. Mastero, fost alay al marelui episcop Melbisdec și un popositor toți în Kustanjie. A oasta către sfârșitul anului 1878 timpuri de povești, timpuri de aur.

Constanța pe atunci se fatidica până la gară, în fața căreia era

oborul și piața. Hanul Țătarilor, actual hotel „Transilvania”, îl cumpărase Golea Ghiv, cu 1.000 de lire. Hotelul „Gambet” înceea afaceri bune. — La intrarea liniei ferate în gară, era numai o linie, în partea de Nord, era un dâmb mare și pe el în vârf, dominând intrarea în gară, era mahalaua țigănească și depozitele de cherestea țigănească de Lazii (turcomani de Anadolie). Cimitirul era la actuala tuteșere a străzilor Cuza Vodă, cu M. hai Viteazu și în fund departe, în zare, movila Avra-tepe, în drumul spre Anadolchioi. Ca să te duci până acolo, trebuia să treci niște grădini și vii, să ocolești niște mori de vânt ale lui Megi Nicolache Hristofor și Berba Polihron și nu te prea încometai, căci pe acea vreme epertul nu era cunoscut. Ca să

Continuare în pag. 3-a

CHESTIA ZILEI

Neobogătașii

Războiul cel mare, în afară de prăvălirea multor state, instituțiuni și oameni, a adus — ca orice furtună — și înălțarea a o sumă de „gunoaie”, care au știut sau au putut să profite de împrejurări. Aceasta nu numai în domeniul politic, ci mai ales în cel economic, unde am văzut răsărind, ca din pământ, palate noi, în care tronează îndeviași cari, înainte de război, n'aveau pe ce bea apă, sau viețuiau într'o modestie notorie.

Printre aceștia se poate număra și un oarecare Stoian Gardet din orașul nostru, care, grădinar obișnuit, ridică astăzi al doilea block-haus în Metropola Dobrogei, în afară de alte proprietăți de milioane ce posedă în marginea orașului.

Motivat de aceste „înălțări”, un redactor al nostru sfătuisă deunăzi pe tinerii intelectuali români să se lase de cultura cărții și să se apuce de acea „... castrețelor”.

Îată însă că, în legătură cu acest articol, un cititor ne pune următoarea întrebare:

— „Și credeți, serios, dvs. d-le Sarry, că Stoian Gardet a făcut aceste milioane din doivleci și pătlăgele și aite zarzavaturi, vândute cu parolă? De oricâtă economie ar fi fost el capabil!”

De ce nu vă întrebați și nu cercetați însă, paralel: ce a făcut el, sau mai exact, soția sa, în timpul ocupației?”

Găsim întrebarea foarte legitimă și mai ales extrem de interesantă.

Și ca să nu ne pierdem noi timpul în cercetări, am ruga pe însuși d. Stoian Gardet, să bine voiască să răspundă la întrebarea pusă de acest indiscret cetățean.

Sosirea Suveranului și a marelui Voevod

La vederea serbărilor marinei, azi dim. cu un tren regal, a sosit în port M. S. Regele, însoțit de Marele Voevod Mihai și de A. S. R. Principele Nicolae.

Aguști oaspeți vor rămâne o zi în localitate.

Congresul național Creștinilor la Constanța

Duminică 23 August a. c. ora 10 dimineața în sala Tranului. organizația partidului naț.-creștin a județului Constanța, își ține congresul de cadre al partidului.

Vor participa toate organizațiile comunale iar dela centru vor lua parte d-nii Octavian Goga, Stan Ghișescu însoțiti de numeroși parlamentari și alți fruntași.

În aceeași zi se va face la episcopie alinierea steagurilor centurilor de lăncieri (cămăși albăstre).

Exportul cerealelor pentru Anglia și Elveția continuă

Pe vaporul „Abetiria” s'a încărcat ieri cantitatea de 61000 kg. orz pentru Anglia iar pe vapoarele „Capo Arma” și „Campidoglio” s'a încărcat cantitatea de 591000 kg. grâu pentru Elveția.

Cartă Poștală

Dom' Director Giornal,

Parca eri, altrueri ai post, când torompet ai sunat, culopot ai sunat și toți Dobrogean al noastră pront ai pilecat. Orbit n'ai orbit bine urmanește, la noi ai uitat cum ai nascut, inima al noastră urmanește ai batut, ai luptat Marașești cum un leule paraleule, dușman harcea-parcea ai taiat, em Urtute militar ai capatat.

Când ai tors acasa gol ai gasit: boule n'ai gasit, calule n'ai gasit, plugule n'ai gasit — ama Urmania Mare ai gasit și ai post musulmit.

Tiriasca Urmania al noastră!

Muslimim

SARĂ CIZMELĂ MEMETAA

Sunt hotelierii constanțeni niște

speculanți -- sau Primarul Muncipalității un reclamaș caraghios?

Arătăm în numărul nostru precedent că, atât măsura luată cât și procedura urmată de către primarul municipiului Constanța, în această calitate precum și în aceea de președinte al Oficiului local de turism, sunt ilegale și arbitrare.

Înainte de a documenta această, pe baza legilor în vigoare care guvernează materia, vom examina obiectul plângerii, nemulțumirii și al contravențiilor constatate personal de cel mai înalt funcționar administrativ, în ambele sale calități.

E într'adevăr ridicol!

Domniasa nu constată că cineva, vreunul din aceia cari au angajat camere la hoteluri ar fi fost speculaș, luându-i-se prețuri superioare tarifelor fixate — legal sau ilegal, rămâne să vedem — ci numai că acești hotelieri nu au avut așezat la intrare tariful general și nici în fiecare cameră, tariful cu prețurile prevăzute în ordonanța respectivă a primăriei.

Îată la ce se reduce toată contravențiunea și prețioasa speculă constatată de d-l Primar și dată publicității, atât prin unele ziare din localitate cât și prin ziarele din Capitală, publicatiunea de natură a înspălmânta pe cei ce în necunoștință de lege și de adevăr ar fi voit să vină, poate, pentru a petrece un timp oarecare în stațiunea noastră.

*

Această măsură, după cum am spus mai sus, este ridicolă, dar ea este și ilegală.

Suntem în primul an de aplicare a legii pentru organizarea turismului, iar lucrările pentru punerea în aplicare a acestei legi nu au fost încă desăvârșite, conf. art. 63 din această lege și nici regulamentele speciale prevăzute de art. 65 nu au fost întocmite de oficiul național de turism, — regulamente care să desvolte modul de funcționare a oficiilor județene și locale, precum și toate dispozițiile prevăzute în această lege.

Așa fiind, dacă nu ne surprinde totala necunoștință a legii turismului din partea autorităților de Stat și a juriștilor conducători ai acestor instituțiuni, ce învinuiri și ce contravențiuni putem arunca în sarcina unor profani hotelieri, prin faptul că nu și'ar fi așezat tarifele camerelor, când însăși autoritatea nu cunoaște nici spiritul, nici litera și nici importanța legii care este cu totul contrarie spiritului de care legiuitorul a fost preocupat în trecut.

„A pune în valoare frumusețile naturale și a le face accesibile conaționalilor ca și străinilor, este datoria unui stat civilizat, înainte chiar ca acel Stat să vizeze un câștig material din exploatarea lor”, — zice expunerea de motive a d-lui raportor al legii în Adunarea Deputaților, d-l Remus Nestor.

Tot domniasa constată că diferitele dispozițiuni risipite prin diverse legi sanitare sau administrative, au rămas în marea lor majoritate literă moartă.

În organizarea turismului la noi s'au avut în vedere sistemele din Franța, Austria, Germania etc; dar țara dela care am împrumutat mai mult, este Italia.

Sistemul italian s'a găsit a fi cel mai bun și cel mai adaptabil condițiilor și situațiilor dela noi.

Proiectul de lege, așa cum a fost adoptat după sistemul italian, a trecut întâi prin Senat și a fost votat cu unanimitate, sub președinția distinsului nostru concețean, d-l Constantin Alimăniș-teanu.

Trimis la Cameră, proiectul a suferit oarecari modificări, tocmai asupra chestiunii ce ne interesează, nu însă de natură a schimba spiritul legii, ci pentru a pune în concordanță dispozițiunile prevăzute în legea turismului cu oarecari dispozițiuni ale legii pentru organizarea administrațiunii locale din 3 August 1929, atunci în vigoare, — dispozițiuni cari însă nu au mai fost menținute prin legea administrativă din 27 Martie 1936.

Aceste modificări au dat naștere unor conflicte de atribuțiuni în aplicarea legii, pe cari Oficiul național de turism, dacă nu va fi o simplă sinecură la noi, este chemat a le rezolvi.

Pentru aceasta se cere a cu noaște spiritul legilor dela care am împrumutat proiectul și în special, după cum am arătat mai sus, legea turismului din Italia. Se mai cere a cunoaște atât expunerea de motive a d-lui Ministru de Interne, avizul Consiliului Superior Legislativ, expunerea de motive a raportorilor parlamentari la Cameră și Senat, precum și ideile de cari au fost călăuziți cei ce au propus diferite amendamente în Camera Deputaților.

O asemenea muncă și atări cunoștințe, nu știm dacă putem pretinde contenciosului Primăriei Municipiului Constanța și poate nici chiar celor ce conduc Oficiul local de turism și nici Oficiului național de turism din România; atunci mai ales când, ca în localitate, totul se desăvârșește mult (continuare în pag. 2-a)

mai după bunul plac al primarului Municipiului Constanța.

In proiectul de lege, astfel cum a fost votat de Senat cu unanimitate de voturi, dispozițiunile art. 43. erau de atributul Prefecturii de Județ.

Camera deputațiilor, având în vedere dispozițiunile legii pentru organizarea administrației locale la noi, a dat aceste atribuțiuni Primăriei.

Care sunt aceste atribuțiuni? Intre altele: De a primi declarațiunile conducătorilor de hoteluri și pensiuni asupra prețului maxim și minim al camerelor și pensiunilor.

Legea prevede pentru cazul, când s'ar face declarațiuni incomplete sau inexacte, pedeapsa amendei dela 500—1000 lei.

Dacă aceste declarațiuni nu au nici un rost în stabilirea tarifelor, pentru ce această amendă? Prin articolul următor se prevede că prețul maxim declarat al camerelor, nu poate să depășească dublul prețului minim, iar prețul maxim al pensiunii nu poate să depășească prețul minim cu mai mult de 75%.

Această dispozițiune a fost înțeleasă de autoritatea comunală în sensul că, dacă un hotelier are avea 100 de camere de diferite categorii, mărimi, situațiuni și la diferite etaje, din care una nu ar putea avea decât un tarif de 50 lei pe zi—din cauză că pe lângă situațiunea ei nu ar avea de exemplu covetă, parchet, lumină și ar fi lipsită cu totul de confort, și cel mai mare salon, înzestrat cu toate utilajele și confortul modern din același hotel, acesta din urmă nu ar putea fi tarifat decât la dublu tarif al celei dintâi nenorocite camere, adică la 100 lei.

Acest mod stupid de a vedea și de a interpreta sensul art. 44 din legea asupra turismului a fost impus hotelierilor la facerea declarațiunilor lor, ceea ce nu este nici just și nici legal.

Legiuitorul nu a putut înțelege decât ceea ce spune rațiunea: adică un preț minim și maxim pentru fiecare cameră după timp și împrejurări în cursul unui an, ceea ce se confirmă și prin dispozițiunile art. 45 următor, care prevede că, conducătorii hotelurilor și pensiunilor au facultatea de a declara două feluri de prețuri, unul valabil în timpul sezonului, — perioadele de sezon fiind determinate de Oficiul național de turism.

Nu credem că d-l Primar al Municipiului sau Oficiul local de turism, necum Oficiul național de turism vor fi socotind că în intențiunea legiuitorului a fost ca în timpul sezonului prețurile sau tarifele să fie mai mici, decât acelea în afară de timpul sezonului!

Legiuitorul a înțeles că a sosit timpul libertății fixării prețurilor și deaceia la Cameră s'a adăugat art. 45 din legea aliniatul final, prin care se dispune că: „autoritatea comunală competentă la stabilirea prețurilor este obligată a ține seamă de dispozițiunile legii turismului“.

Acest adevăr nu figura în legea așa cum a fost votată de Senat.

Ce însemnează această dispozițiune?

Însemnează că autoritatea comunală competentă, conform legii administrației locale, care conform art. 140 din abrogata lege din 3 August 1929 era delegațiunea permanentă a consiliului comunal, devenise un simplu birou de înregistrare, care trebuia să observe numai ca prețul maxim al unei camere să nu depășească în două ori prețul minim al aceleiași camere și să fixeze aceste prețuri conform tarifelor declarate.

Astăzi, sub imperiul legii administrative din 27 Martie 1936, delegațiunii permanente a consiliului municipal nu-i mai este conferit dreptul de a fixa tarife la hoteluri și nici nu este conferit acest drept unui alt organ administrativ. Și atunci rămânem în totul sub imperiul legii turismului, adică al libertății fixării prețurilor de către conducătorii hotelurilor cu singurul corectiv fixat de art. 46 din lege, că, atunci când s'ar constata că s'au încasat prețuri superioare celor declarate sau fixate, conducătorul hotelului să fie pedepsit, în afară de restituirea către călător a sumelor încasate pe nedrept și cu o amendă dela 2000—5000 lei iar în caz de recidivă, cu închiderea hotelului sau a pensiunii pe timp de 15 zile—3 luni.

Această măsură este foarte justificată, pentru că nimănui nu-i poate fi permis să inducă în eroare pe călători, anunțând prețuri mai mici și percepând prețuri mai mari.

De aci necesitatea afișării prețurilor într'un loc vizibil din hall, pentru fiecare cameră, arătându-se și numărul paturilor.

Tot astfel se explică prevederile art. 50 din legea turismului, care dispune că „toate hotelurile și pensiunile din România vor fi înscrise prin îngrjiirile Oficiului național de turism într'un anuar, care se va publica și care va trebui să se afle la fiecare hotel sau pensiune“.

Un asemenea anuar nu s'a publicat încă pentru anul în curs, probabil din cauza lipsei de timp, —legea fiind pusă în aplicare în Februarie 1936,— declarațiunile urmând a fi făcute până la 15 Octombrie al fiecărui an și nici o dispozițiune nearătând ce se va face până la această dată, pentru anul acesta.

Trebuie să mai menționăm că în art. 46, despre care ne-am ocupat mai sus, astfel cum a fost votat în prima sa redacțiune de către Senat, se considera ca contravenienți cerce vor încasa prețuri superioare celor declarate și că la Cameră s'a înlocuit cuvântul declarat cu cel de fixate, în concordanță bineînțelese cu celelalte dispozițiuni din art. 42, 43, 44 și 45 din lege, căruia, după cum am văzut, i s'a adăugat dispozițiunea că „autoritatea comunală competentă, la stabilirea prețurilor este obligată a ține seamă de dispozițiunile legii turismului“.

Acesta fiind spiritul și economia legii, admitând că nu s'au afișat prețurile stabilite prin ordonanța d-lui Primar al Municipiului Constanța No. 19956 din 6 Iulie 1936, s-a comis realmente infracțiunea prevăzută de art. 47 din legea turismului?

Noi socotim că nu,—și credem că și d-l Primar al Municipiului, nu poate avea, ca jurist, o altă părere.

Dealtminteri, însuși d-sa, pentru a stabili contravențiunea, aleargă la dispozițiunile art. 2 al. 5 și art. 3 al 1 și 2 din legea pentru înfrânarea speculei ilicite, care, în ceea ce privește materia ce ne interesează, este și perimată și abrogată.

Deasemenea d-sa se întemeiază pe dispozițiunile art. 61 litera o și q din legea administrativă din 27 Martie 1936.

Nu-i tăgăduim dreptul de a fi șeful poliției comunale și nici pe acela de a da ordonanțe dar d sa ar trebui să știe că conform art. 159 și următoarele din legea administrativă, sunt nule de drept toate actele și deciziunile tuturor organelor administrative locale, de tutelă, sau control, prin care s'a hotărât asupra unui act în afară de competența organelor respective, precum și cele făcute cu încălcarea legilor și

regulamentelor în vigoare și că nulitatea se poate invoca atât pe cale de acțiune cât și pe cale de excepțiune de orice persoană interesată și chiar din oficiu de instanțele sesizate de vre'un litigiu în legătură cu actul respectiv.

Așa fiind credem că d. Horia Grigorescu, în dubla sa calitate, a fost rău inspirat și nu a servit cauza intereselor generale ale economiei noastre naționale și nici interesele speciale ale localității pe care o conduce, atunci când, fără nici un motiv, a dat publicității și a deferit judecării pe niște auxiliari ai propășirii turismului cari cu însemnate riscuri își exercită în mod onorabil profesiunea lor.

Și cu atât mai mult a greșit, când a prezentat, prin cea mai întinsă publicitate orașul care nu i-a refuzat până azi nici una din cinstitirile meritate și nemeritate, ca pe un sat fără câini, în care vizitatorii ar fi expuși speculei celei mai nerușinate. Lucru cu deșăvârșire inexact.

Un Constanțean

APEL

Doamni mari organizații feminine din țară: Uniunea femeilor române și Asociația pentru Emanciparea civilă și Politică a Femeilor Române își vor ține congresele lor unite în zilele de 7, 8 și 9 Septembrie 1936 la Constanța.

Facem un călduros apel către toate doamnele și domnișoarele din Constanța, rugându-le să ne dea concursul pentru a putea face o primă călduroasă, frățească și demnă surorilor noastre din întreaga Românie Mare.

Mă adresez femeilor de inimă din Constanța rugându-le să ne comunice neîntârziat până la 1 Septembrie cel mai târziu:

- 1) Dacă ar dori să găzduiască (numai cu dormitul) pe o singură persoană, punând la dispoziție un pat pentru trei nopți.
2) Dacă ar dori să facă parte din comitetul de primire, în special d-lor mă adresez — să îndeplinească funcțiunea de „page“ dela congrese, în care caz vor primi dela subsemnata lămuriri necesare cu privire la această frumoasă atribuțiune, care va necesita prezența d-lor la congresele cele trei zile (7, 8 și 9 Septembrie 1936).

Deasemenea facem un călduros apel către d-nele, d-rele și d-niile din Constanța, rugându-i să participe în număr cât mai mare la lucrările congresului care se vor ține la Cazinoul comunal. În același congres se vor discuta următoarele probleme interesante:

- 1) Dreptul femeii la orice muncă după aptitudini.
2) Noile curente politico-sociale.
3) Carcerarea paternității.
4) Copii delicvenți.
5) Inchiisori de femei.
6) Prostituiția și poliția de moravuri.
7) Femeia în asistența socială.
8) Femeia în agricultură.
9) Femeia educatoarea națiunii.
10) Pacea.

11) Activitatea politică a femeilor în situația actuală a drepturilor noastre.

Pentru orice alte lămuriri vă rugăm adresați-vă la sediul Asociației noastre feminine în strada Decabal No. 32 dela 1—7 Septembrie, iar până la 1 Septembrie informațiile se dau de d-na vicepreședintă Silvia Constantinescu str. Lascăr Catargiu No. 3. Președinta Asoc. din Constanța (ss) Maria Dimitriu Castano.

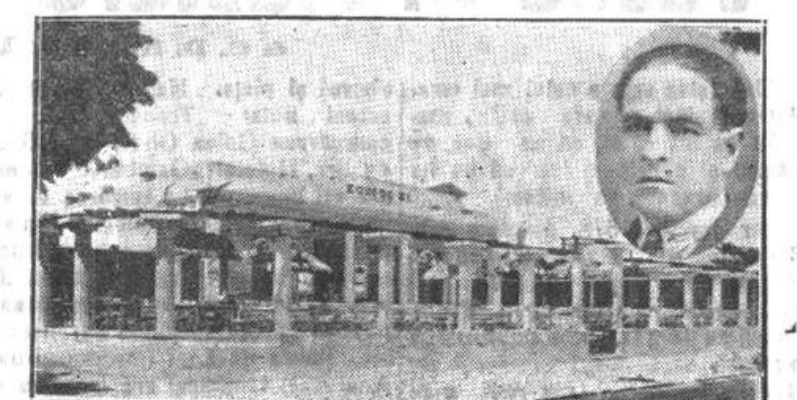
„FORD“ Reprezentantul general pentru întreaga Dobrogea D. ST. DIMITRIU

Pentru volumul festiv al „DOBROGEI JUNE“

La propunerea d-lui SCIPIO VULCAN, ajutor de primar al Municipiului, ca din DOBROGEA JUNĂ, care, constituie prima arhivă, primul magazin istoric al scumpei noastre Dobroge, să se extragă ceea ce este mai caracteristic și să se alcătuiască un volum festiv, în care să se cuprindă: Inceputurile, luptele pentru dobândirea drepturilor Dobrogenilor, Războiul pentru întregirea Neamului și frământările politice din acest colț de țară, revivindu-se figurile atâtor scumpei dispăruți și fixându-se pentru istorie toate acele persoane, care au contribuit și contribuiesc pentru propășirea acestei provincii, au răspuns până acum:

Table listing names and amounts for the Dobrogea June festival volume. Includes names like Nicu N. Popa, P. S. Sa Gherontie Episcop, Camera de com. si ind. C-ța, etc., with amounts ranging from 500 to 1000 lei.

MARELE EVENIMENT DELA TECHIRGHIOI-BAI

S-a deschis, marele restaurant „ZORI DE ZI“ al d-lui GH. PERISTERI și va rămâne la dispoziția publicului până la sfârșitul lunii Septembrie. — Bucătaria românească și străină. — Grătar special. — Vinuri din pinița proprie. — Orchestra Iancu Constantinescu va delecta publicul în fiecare seară până în zori de zi. Direcțiunea Restaurantului o are d. Petrică Spirescu, fost la Casa Coșna din București.

Tot despre biblioteca municipală...

Am impresia că, discuția ivită în jurul bibliotecii municipale, a apucat-o pe drumul cel bun deabia cu articolul d-lui Theodor Ionescu. Domnia-sa a pus problema cum trebuie. Întâi patru pereți, un dulap și apoi cărți. Pentru că nu putem aștepta noi încă zece ani—zece ani s'au împlinit deja—până să se înființeze „palatul cultural”, unde desigur biblioteca își va avea locul ei propriu destinat, și în care, atunci când se va fi terminat, — ne-am fi trezit că nu avem ce pune în dulapuri... Biblioteca trebuia înființată de acum zece ani când d. profesor Blum ne tot trăgea pe la liceu cu „cinci mii de volume” existente. Nu vreau să deșept susceptibilități, însă cele scrise înainte de articolul amicalului Ionescu dau să înțelegem că biblioteca a pornit-o rău, deoarece nu s'a „pornit” și cu colaborarea doamnelor.

Să fim bucuroși că biblioteca a luat ființă, chiar în condițiile în care a luat. Noi de acum înainte avem datoria să vegham asupra ei. Să-i permanentizăm „înființarea” în primul rând. Să nu ne pomenim mâine poimăine, când va veni alt partid la putere că este fachișă pe motiv că nu are local sau pe motiv că nu a fost pornită cu dreptul. De-a capu nu trebuie reluată înființarea ei în orice caz. Facem apel la spiritul de continuitate. Un lucru d-lie făcând—fie și prost—dacă e continuat, trebuie să iasă ceva din el. Chiar de s'aradeveri proverbul că „unde dai și unde crapă”, adevărul este acesta: *ceva a luat ființă*, care va mărturisii pentru azi, mâine. În definitiv, ce mare brânză este biblioteca municipală dacă stăm și ne gândim. Păi, casa lui Roman nu e a primăriei. Aud că primăria are deabia de gând să o fachișeze...

Mobilierul dinăuntru este al lui Ion Roman. Ale primăriei nu-s decât două dulapuri de un metru și jumătate înălțime în care se află câteva sute de cărți, ce nu trec în nici un caz peste o mie... Biblioteca lui Roman — ne spune d-ra bibliotecară — cică nu-i donată ci trebuie cumpărată. Vasăzică, dacă lăsam cele două dulapuri în care se află biblioteca lui Roman la o parte, rămânem cu cele mici ale primăriei plus 3—4 etajere cu reviste.

Prin celelalte camere sunt tablouri, despre care nici nu merită să vorbim... N'ar fi fost exclus să se adeverească — după toate astea — ca și cărțile pe care le posedă biblioteca să fie cărți pitigrilene cum spunea d. Gherghel, dacă domnia funcționarilor dela primărie n'ar fi avut grije să le sustragă, pentru biblioteca lor. Și totuși rămâne ceva din biblioteca municipală: *înființarea ei...* Ceiace este totul...

Și lucrul acesta — trebuie să o spunem — se datorește la doi oameni: d-lui Scipio Vulcan, ajutorul de primar, și d-rei Vioreca Ionescu, bibliotecară!

Vedeți, numai datorită acestor două persoane putem noi să discutăm biblioteca... Și avem datoria să o discutăm.

Ca să o facem să existe... Mai întâi trebuie pusă problema conducerii ei. Primăria trebuie să delege un comitet din intelectualii orașului, care să fie chezașia existenței ei. Primăria pe viitor să n'aibe alt rol decât să dea fondurile necesare. Trebuie de găsit o duzină de intelectuali — se găsesc profesori — care să știe de cărți să cumpere, să achiziționeze cărți în legătură cu Dobrogea, rare. Ce se pricepe d. primar în chestia de cărți... A venit o doamnă la domnealui zilele trecute și i-a oferit spre vânzare 100 volume — printre cari câteva im-

portante (doamna este soția unui ofițer ce a luat parte la împărțirea pământurilor după reanexarea Dobrogei). Domnul primar i-a oferit 3000 lei!..

Am auzit — nu citit — că sunt intelectuali în urbea asta care se interesează de bibliotecă și că fac obiecții felului cum s'a înființat, etc. Noi vrem să-i dea la lumină obiecțiile publicându-le. Eu propun ca din comitetul bibliotecii să facă parte d-nii: Alex. Gherghel, Aurel Vulpe, Gh. Coriolan, C. tin Sarry... Deocamdată aceștia. Criteriul, singurul după care trebuie să ne conducem în desemnarea membrilor să fie cel al culturii. Oameni de cultură în primul rând. Găre să impue politicienilor dela putere, care se sperie foarte de cultură... Acum, eu nu știu modalitatea practică prin care s'ar isca un atare comitet. Însă trebuie că domniile mai sus vizați știu vre una.

Dar treaba asta trebuie făcută cât mai repede, deoarece se pierd enorm. Să dau un exemplu: cărțile și ziarele pentru biblioteca municipală vin la primărie. Acolo facap pe mâna unor funcționari, cari aleg ce le trebuie și dau d-rei bibliotecare ce rămâne. Așa *Revista Fundațiilor*, numărul pe August, vine în 3 exemplare. Ce se întâmplă? Când se duce d-ra să-l ridice a găsit abia unul singur și acela într'un hal fără hal! Vedeți astea sunt lucruri pentru care trebuie de intervenit la primar. Or, asta nu o poți face în fiecare zi! dar deocamdată atât. Într'un aricol viitor, pe care l-aș vrea scris de altcineva, aș arăta *ce trebuie să fie* biblioteca municipală. Astăzi am văzut ce este...

ION FĂTOIU

DRAMA DIGESTIEI

Specialiștii bolilor de stomac sunt de acord să aducă mărturie că influența digestiei asupra celorlalte organe ale corpului, asupra mentalității acestora cari suferă de stomac, e capitală. Influența unei rele digestii asupra caracterului e netăgăduită pentru că, de două ori pe zi, digestia constituie pentru unii martiri ai stomacului, veritabile drame. Excesul de aciditate, care pricinuește, întotdeauna, abundanța de gaze, senzații de acru, migrene, îngreunări la mers și somnolență e stăviluit instantaneu, e neutralizat, printr'o mică doză de Magnesia Bisurata luată după fiecare masă. O mică doză e suficientă. În trei minute, toate aceste supărări sunt alinate și dramele zilnice dispar din existență. Magnesia Bisurata care e prescriasă de medici, poate fi luată după fiecare masă, până la lecuirea definitivă și completă. Magnesia Bisurata are acest lucru ce nu aparține niciunui alt remediu împotriva bolilor de stomac; ea nu creează „obșnuta”, adică e de prisos de a vă droga până la sfârșitul vieții. De vânzare în toate farmaciile și drogueriile [cu prețul de lei 75 sau în format mare economic lei 110.

R. C. A.

lansează în curând noile modele 1936, echipate cu lămpi mecanice.

Aceste noi aparate, supranumite cu drept cuvânt „Creerul magic—ochiul magic”, operând pe toate lungimile de unde constituie ultimele perfecțiuni, obținute de marile uzine *Radio Corporation of America*.

Reprezentant pentru Dobrogea d. Dimitrache V. Dimitriu-Ford (Hotel Grand).

Informațiuni VASILE A. MASTERO

(Continuare din pag. 1-a)

Ministerul de interne desminte categoric svonul după care acest departament ar fi permis practicarea jdcurilor de cărți în cafele.

Știrea aceasta este de domeniul fanteziei, întrucât nu se pot încălca pe cale de circulară dispozițiunile precise ale legii pentru interzicerea oricărui joc de noroc.

Azi 15 August se împlinesc douăzeci de ani de la decretarea mobilizării armatei romne și intrarea în războiul pentru întregirea neamului.

Pentru ziua de 1 Octombrie e convocat corpul electoral al Camerelor de comerț și industrie din întreaga țară.

Astăzi a avut loc la Biserica Adormirea Maicii Domnului, parastasul de un an al mult regretatului Oprea Zharla, fost insulțitor în localitate.

Cu un tren special au sosit eseară în localitate membrii guvernului în frunte cu d. G. Tătărescu.

„Correspondent, perfect engleza, germana, franceza, rusă, română, dorește angajament. A. Comza, Chișinău str. Cuza Vodă 51. 222—3

DE VANZARE un imobil în str. Ion Lahovari No. 118, având două corpuri de casă, cu venit anual de 36000 lei. Preț convenabil. Doritorii a se adresa între orele 8—12 dim și 2—5 p m. 221—8

DE VANZARE imobilul situat în bulev. Regina Maria în apropiere de str Mircea, compus din 4 camere, curte mare și tot confortul cu preț convenabil. A se adresa la Redacție.

Un cântar și una mașină de tăiat mezcluri „Berkel” în bună stare se afla la cărciuma d-lui St. Dragon spre vânzare cu preț convenabil.

Corpul Portăreilor Trib Constanța

Publicațiune de vânzare

No. 11975 din 31 Iulie 1936

În baza adresei No. 34838/36 a judec mixte Constanța

Se publică spre cunoștința generală în ziua de 21 August 1936 începând dela orele 10 am se va vinde prin licitație publică ce se va ține în piața Carol din Constanța, averea mobilă urmărită a debitorului D. Truțașu din Constanța str. Carol No. 239 compusă din un birou de lemn, una sobă email, una masă de lemn, una oglindă de perete, un șifonier, alt șifonier, un aparat radio marca „Standard” cu 3 lămpi un decimale, una căruță și un cal, cum și averea mobilă a debitorului Dumitru Chiriac din Constanța str. Carol No. 177 compusă din 104 bucăți scânduri de lemn brad, lungime dela 1—5 m. grosime 3—5 cm. nelucrată, a vere specificată în procesele verbale de urmărire dresate în cauză pentru despăgubirea creditorilor Bca Industriilor și Meseriilor Dobrogeane din Constanța cu suma de lei 40000 cu procente și cheltueli ce are a lua dela numiții debitori în baza titlului executor No. 81/936 pus pe biletul de ordin protestat sub No. 46/936.

Licitația se va ține pe bani gata Amatori de a concura vor veni la locul în ziua și ora sus arătate.

Șef portărel indscif. Dos 103/936 219—1

pleci din piața negustorilor (miste maghernite din lemn în Piața Ovidiu) și să ajungi la movila Avra-tepe, era o adevărată.. performanță.

Așa văzuse Constanța, Vasile A. Mastero, în 1878,

Miruit cu suferințele refugiului, învâțat la școala românească a înțelepciunii Melhisedec și-mi se pare-abea întors din câmpiile Plevnei, robusta sa tinerețe o pune în slujba statului și din 1878 și până la războiul cel mare al nostru, ca secretar general al Prefecturii Constanța, este modelul funcționarului, a cărui seminație astăzi este rară.

Comisiunea de parcelare a pământurilor din Dobrogea funcționează și cu o cerere de 25 de bani, și se dădeau 100 de hectare și nimic nu împiedică, să faci maimulte cereri. Vasile A. Mastero funcționar superior, deseori înlocuia Prefectul, și în calitate sa, ușor ar fi putut, ca cel puțin cu 25 de bani să ia măcar 100 de hectare pe pământ, dar de calitatele cinstei sale se lega și sentimentul rușinei și în onestitatea lui, nu putea găsi justificarea dreptului, care să-i îngăduie îndrăzneala unei cereri nădrepte.

S'au împărțit apoi loturi de casă în orașul Constanța și când nu au mai fost locuri virane centrale, s-au împărțit cimitirele și s'a început parcelarea cimitirului creștin din Cuza Vodă colț cu Justiției (acum Mihai Viteazul) apoi cimitirul de lângă vilele lui Cimbru și dosul actualii închisori militare, apoi cimitirul din colțul nordic al magaziiilor de cereale și când s'a terminat cu cimitirele creștine s-a dezgropat și parcelat cimitirul turcesc, din dosul fierărilor și apoi s'a parcelat spitalul de pe str. Carol și ce nu s'a parcelat, de cine nu s'a parcelat, cui nu i s'a dat și mai ales câte s-au dat!

Conu Vasilică era absent, era străin în o lume nouă. Pricepuse rostul bucler scris, în școala românească a prea fericitului Episcop Melhisedec, în slujba de Stat a avut ca primi dascăli pe Remus Opreanu, Scarlat Vărnăv și mulți alți, toți unul și unul, prefeți de Constanța, dela care învățase să aibă în cea mai mare măsură cinstea și dragostea nemărginită în slujba Statului. În funcțiunea de Stat, pe care a iubit-o și a cinstit-o, Vasile A. Mastero, dela 1878 și până la 1916, rămâne modelul cinstei, al caracterului și al funcționarului îndrăgostit de funcția lui și Constanța se poate mândri cu el și modestiile lui servicii.

A venit pensionarea și odată cu ea și vâltoarea anului 1916. la 1878 a fugit de Ruși. În iarnă lui 1916 îl găsim refugiat. de bulgari la Ruși...

Reîntregirea României e fapt împlinit în 1918. Îl trage așa și Iemaiul, de unde fugise în 1878 și iată-l pe „Conu Vasilică” după 40 de ani, în orașul natal. Uitând numărul anilor se pune în slujba Statului și a alor lui și ca încredere o ia din nou, de astă dată ca director al prefecturii Ismail, județ în care se nascuse. Numai că dela 1878 și până la 1918, pe Dunăre a curs multă apă, prin fața Ismailului Unirea Basarabiei, dacă a fost liberă totală și necondiționată, era și cu drepturi, nu ca Dobrogea, 40 de ani fără drepturi politice (hibzuită și înțeleaptă măsură) și adio prefeți de talia Oprea, Vărnăv, Pariano, etc. Prefecții sunt spuma partidelor și organizațiile sunt stăpânii prefecților și „Conu Vasilică” era omul unor altor vremi.

Era un străin, era un rățicit în noua administrație și căciace este mai curios, revăderea cu frații, nu a fost biblică, cu înjunghierea celui mai gras vițel. Nu i-au mai cu-

noscut ai lui! Era un străin, era un rățicit în orașul lui, oraș în care a văzut prima rază de lumină a soarelui.

Calități rare, e comoară de amintiri și o pensie de 2250 lei lunar a lăsat ca singură moștenire, aceleia ce-i supraviețuiește și i-a fost tovarășă a vieții și Conu Vasilică astă noapte a fost lătrat de câțelul pământului, căci eri 8 August 1936. a fost îngropat. Iar pentru traiciele și multele aducerii aminte ce am din Constanța, pe ale cărui străzi mi-am lăsat copilăria și adolescența, ca Dobrogean, ochii mei au picurat o lacrimă caldă pe mormântul abia închis al lui Vasile Mastero, fost conducător al prefecturii județului Constanța dela 1878 și până la 1916. C. D. BALĂNICĂ Ismail

Corpul portăreilor Trib. C-ța Publicațiune de vânzare No. 12726 din 13 August 1936

În baza adresei No. 36444/936 a judecătorei mixte Constanța.

Se publică spre cunoștința generală că în ziua de 22 August 1936, începând dela orele 10 a. m. se va vinde prin licitație publică ce se va ține în piața Carol din Constanța, averea mobilă urmărită a debitorului Chiriachița P. Ghinea din Constanța strada Mircea No. 83, compusă din: un șifonier, una dormeală, un lavoar, una oglindă de cristal, un șifonier, una mașină de cusut, un garderob șifonier și altele. avere specificată în procesul verbal de urmărire dresat în cauză, pentru despăgubirea creditorului Gheorghie Ștefca din Constanța, cu suma de lei 31.600, cu procente și cheltueli ce are a lua dela numiți debitoare în baza titlului executor No. 438,932 pus pe cartea de judecată No. 945,932 a judec. urbană Constanța, lei 500 cheltueli de judecată ce are a lua în baza cărții de judecată civ. No. 9,935 a judecătorei mixte Constanța, plus cheltueli de executare.

Licitația se va ține pe bani gata. Amatori de a concura vor veni la locul, în ziua și ora sus arătate.

Șef portărel, indscifrabil Dos, 583,933 223—1

Corpul Port. Trib. Constanța Publicațiune de vânzare No. 11972 din 31 Iulie 1936

În baza adresei No. 34837/936 a jud. Mixtă Constanța.

Se publică spre cunoștința generală că în ziua de 20 August 1936, începând dela orele 10 a. m. se va vinde prin licitație publică ce se va ține în piața Carol din Constanța, averea mobilă urmărită a debitorilor N. G. Marinescu și M. Gh. Marinescu, din Constanța str. Grânelor 25, compusă din: 3 metri cubi material diferit pentru tâmplărie, patru birouri (tejele) și un strong, a vere specificată în procesul verbal de urmărire dresat în cauză, pentru despăgubirea creditorilor Bca Industriilor și Meseriilor Dobrogeane din Constanța, cu suma de lei 8000, cu procente și cheltueli ce are a lua dela numiții debitori în baza titlului executor No. 409,934 pus pe cartea de judecată com. No. 1103/934 a jud. Urbane Constanța.

Licitația se va ține pe bani gata. Amatori de a concura vor veni la locul, în ziua și ora sus arătate.

Șef Portărel, indscifrabil Dos, No. 681/934.

Se caută spre imediată angajare, ucenici la tipografia „Dobrogea Jună“.

S'A REDESCHIS

CASINO-UL MUNICIPAL

având un **RESTAURANT** de prim ordin

Bufet admirabil asortat

Patiserie, Cafea neagră și cu lapte

tot felul de înghețată.

Vinuri și Bere excelentă.

Orchestra-Jazzband

Intrarea gratuită

Mica publicitate

Barcă de sport construită în Germania se vinde în condiții avantajoase. Adresa Ad. Ția zlarului,

DE INCHIRIAT imediat în str. Carol Nr. 120, o vilă cu curte grădini și garaj.

Doritorii a se adresa: Magazinul P. ȘAPIRA-Hagiul, str. Carol No. 22.

De vânzare la Techirghiol

strada Măcin No. 149, în apropiere de Sanatoriul Poștei teren 1000 m., pomi fructiferi, casă construcție veche, având mai multe camere.

A se adresa: Simon Alperin B-dul I. G. Duca No. 9 (fost independentii), Constanța, 495-5

Pluguri Germane

„KREIGHAUER“ cu o brazdă, de vânzare la Biroul MANICATIDE

Str. Lascar Catargi No. 3 cu prețul de lei 800 buc.

Interesant pentru contribuabilii de impozit

Casa de schimb
Nestor N. Pencoff

Viza viz de primărie, cumpără și vinde bonuri de impozit, precum și orice titluri de stat, după cursul zilei

TECHIRGHIOI-BAI

BAILE cu noul cald, hotelul și Restaurantul SIMIONESCU, stau zilnic la dispoziția publicului. Instalație modernă, SUDAȚIE GRATUITĂ.

Citiți DOBROGEA JUNA

Vă corijaji vederea **PRIN OCHELARI**

BODENSTOK

Depozit de **Fabrică**

La Magazinul de Bijuterii

WERLAUB Str. Carol No. 15 (în fața Poștei)

Doctorul L.L. ROSENBLATT
Specializat la Paris
Sifilis-Piele-Copii
Tratamente electrice
Raze Ultra-violete
Consult: 8-10 a. m.
4-8 p. m.
Str. Carol 133.

Institutul de Arte Grafice
al ziarului
„DOBROGEA JUNA“
Strada Scarlat Vărnăv 23
Clădire și instalație proprie
CONSTANȚA
Prevăzut cu cele mai noi caractere de litere, MAȘINI de CULES, STEREOȚIPIE ZINCOGRAFIE și cu INSTALAȚIUNE ELECTRICE PROPRIE

Efectuează orice lucrări în această ramură ca: BROȘURI ZIARE, CĂRȚI DE VISITĂ, PLICURI, FACTURI, AFIȘE DE TOATE MĂRIMILE ȘI TOATE CULORILE și tot felul de imprimare oficiale și comerciale în cele mai moderne condițiuni de execuțiune. Atelier de LEGĂTORIE.

Un cântar și una mașină de tălat mezaluri „Berkel“ în bună stare se află la cărciuma d-lui St. Dragon spre vânzare cu preț convenabil.

Corpul Portăreilor Trib C-ța
Publicațiune de vânzare
No. 11976 din 31 Iulie 1936

În baza adresei No. 34836/936 a Jud. mixte Constanța se publică spre cunoștința generală că în ziua de 21 August 1936 începând dela orele 10 a m se va vinde prin licitație publică ce se va ține în piața Carol din Constanța, averea mobilă urmărită a debitorului Ion Arsene din Constanța str. Turda No. 9 compusă din un șifonier, una masă de lemn, una oglindă cu ramă și măsuță un garderob, un cuer, un lavoar, una mașină de cusut, „singer“ una măsuță, cum și averea mobilă a debitorului Ștefan Moscu, din Constanța str. Moldovei No. 9, compusă din: 10 mese de lemn, 20 scaune, 2 biliarde una oglindă de cristal, una cutie cu 6 tacuri, un dulap tăcitorii trei cutii table de joc și altele, avere specificată în procesele verbale de urmărire dresate în cauză pentru despăgubirea creditoarei Bca Industriilor Meseriilor Dobrogene din Constanța, cu suma de lei 26500 cu procente și cheltueli ce are a lua dela numiții debitori în baza titlului executor No. 871/932 pus pe cartea de judec. com. No. 1088/932 a jud. mixte C-ța.

Licitația se va ține pe bani gata. Amatori de a concura vor veni la locul în ziua și ora sus arătate.

Șef portărel indiscif.
Dos 217/936

DOCTORUL
Eduard N. Berntfeld
Boli Interne și de Copii
Boli de Femei
TRATAMENTUL RADICAL AL BOALELOR VENERICE
— Blenoragia, SIFILIS etc. —
a bărbați și femei prin cele mai noi metode
Str. Costache Noghi 60
(în dosul Farmaciei Centrale-Migă
Consult. 8-1 și 4-8

Sanatoriul
„CARITATEA“
DR. FR. BITTAU
Str. Carol 131 colț cu Str. Tache Ionescu 8
Chirurgie — Boli interne
Ginecologie — Maternitate
Rezil X — Roentgen, Ultra Violete — Diatermie și diverse electricități.
Tratament nou cu unde lungi și ultra scurte.
Telefon 442

De Luni 17 crt. rulează
la Cinema „Vox“

ROBERTA
și
Ali-Baba
(cei 40 de hoți)

Contra malariei
(FRIGURI DE BALTĂ)

CHINOPLASMIN

V'AȚI CONVINS
CA NOROCUL este numai în Colectura Principală
P. ȘAPIRA-Hagiul
unde s'au câștigat din nou la ultima tragere **Lei 3.000.000** pe Lozul No. 35551
cumpărați-vă deci din timp lozurile
CLASEI a II-a
a noiei loterii, mult mai bogată în câștiguri ca loteriile anterioare numai dela norocoase colectură
P. ȘAPIRA-Hagiul
CONSTANȚA
Tragerea clasei a II-a la 15 Aug. 1936
Costul lozului:

Pentru o singură clasă	1/4 loz 200 lei	1/2 loz 400 lei	1/1 loz 800 lei
Pentru toate clasele	1/4 loz 800 lei	1/1 loz 1600 lei	1/1 loz 3200 lei

Târgul cerealelor

soște și vândute la oborul Constanța, în ziua de 14 Aug. 1936

Cărufe	preț pe 100 kgr.
14 Grâu de toamnă	380-440
13 Orz	235-240
112 Ovăz	225-250
18 Linte	730
4 In	430-660
12 Rapiță muștar	460
28 Rapiță primăvară	400-480
6 Rapiță sălbatecă	340-400
91 Măzăre	-190
22 Măzărică	420-440
1 năut	-650
10 Pas de doghie	85-100
2 secară	-300
1 Porumb	-270

Cabinet Dentar
M. DINER
Extracțiuni fără durere
Danturi fixe în aur
(American Bridj)
Intorcându-se din străinătate și-a re-luat consultațiunile
Str. Plevnei 1—Telefon 67/3
Specialitate
în reparațiuni de **Acumulatori**
pentru **AUTOMOBILE** și **RADIO** și orice instalațiuni speciale de electricitate
Garajul „FORD“
ST. D. DIMITRIU

OPIN DOBROGEA JUNA

LOTERIA DE STAT
Toată lumea preferă lozurile marelui Colectur
Tragerea cl. II la 15 August
Centr. str. Carol vis-a-vis de Poșta și 11 bis
Cu o simplă cerere se trimite lozuri la
MERCUR
care va oferi cele mai mari șanse de câștiguri
Sucursala str. Ștefan cel Mare No. 34
la Librăria Școlilor
cic, franco de ori-ce speze.